

Internkontroll Rättviks Skoljordbruk AB

Rättviks kommun

*Louise Cedemar
Erika Brodin*

November/2017

Innehåll

1.	Inledning	2
1.1.	Bakgrund	2
1.2.	Syfte och Revisionsfråga.....	2
1.3.	Revisionskriterier	2
1.4.	Kontrollmål	2
1.5.	Avgränsning.....	3
1.6.	Metod.....	3
2.	Iakttagelser och bedömning.....	4
2.1.	Har bolaget tagit fram och dokumenterat rutiner och processer för arbetet inom bolaget? 4	
2.1.1.	Iakttagelser	4
2.2.	Har bolaget beslutat om internkontrollplan för år 2016 och 2017?.....	5
2.2.1.	Iakttagelser	5
2.3.	Har aktiviteterna enligt internkontrollplanen för 2016 och 2017 genomförts på ett tillfredsställande sätt? Har detta dokumenterats?.....	6
2.3.1.	Iakttagelser	6
2.4.	Har uppföljningen av internkontrollplanen för 2016 och 2017 rapporterats till styrelsen?	6
2.4.1.	Iakttagelser	6
2.5.	Sker ett systematiskt arbete med att åtgärda de brister som framkommer i uppföljningen av internkontrollplanen? Sker återrapportering av detta till styrelsen?6	
2.5.1.	Iakttagelser	6
3.	Revisionell bedömning.....	7
3.1.	Rekommendationer.....	7

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Från våren 2015 har Rättviks kommun ett bolag som bedriver skoljordbruk i naturbruks-skola, Rättviks Skoljordbruk AB.

Lekmannarevisorerna ska granska om bolagen lever upp till det kommunala ändamålet, dvs. att bolagen sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontroll som görs inom bolagen är tillräcklig. Omfattningen av granskningen av bolagen är alltså i stora delar identisk med den granskning som gäller för styrelser och nämnder. Skillnaden är att lekmannarevisorerna inte granskar räkenskapernas riktighet i bolagen. Det gör den auktoriserade revisorn.

Lekmannarevisorerna i Rättviks Skoljordbruk AB har utifrån risk och väsentlighet beslutat om att genomföra en granskning av bolagets övergripande arbete med intern kontroll. PwC har fått uppdraget att genomföra granskningen.

1.2. Syfte och Revisionsfråga

Syftet med granskningen är att få en bild av bolagets övergripande arbete med den interna kontrollen.

Har Rättviks Skoljordbruk AB säkerställt en tillräcklig intern kontroll?

1.3. Revisionskriterier

- Kommunallagen
- Aktiebolagslagen
- Internkontrollreglemente
- Internkontrollplan
- Rutin- och processbeskrivningar

1.4. Kontrollmål

- Har bolaget tagit fram och dokumenterat rutiner och processer för arbetet inom bolaget?
- Har bolaget beslutat om internkontrollplan för år 2016 och 2017?
- Har aktiviteterna enligt internkontrollplanen för 2016 och 2017 genomförts på ett tillfredsställande sätt? Har detta dokumenterats?
- Har uppföljningen enligt punkten ovan rapporterats till styrelsen?

- Sker ett systematiskt arbete med att åtgärda de brister som framkommer i uppföljningen av internkontrollplanen? Sker åiterrapportering av detta till styrelsen?

1.5. Avgränsning

Granskningen är övergripande och den revisionella bedömningen utgår ifrån resultatet av kontrollfrågorna ovan.

Revisionsobjekt i granskningen är styrelsen i Rättviks Skoljordbruk AB.

1.6. Metod

Granskningen har genomförts genom intervju med förvaltningsekonom, Rättviks kommun, som bolaget köper tjänster av samt insamlande och genomgång av dokument.

2. Iakttagelser och bedömning

Rättviks Skoljordbruk AB bedriver jordbruk i naturbruksskolan Stiernhööksgymnasiet samt därmed förenlig verksamhet. Bolaget, som startades under 2015, är ett helägt dotterbolag till Rättviks Kommunhus AB och ingår därmed i Rättvik kommuns bolagskoncern. Jordbruket bedrivs som en anläggning till förfogande för kommunens naturbruksutbildningar.

2.1. Har bolaget tagit fram och dokumenterat rutiner och processer för arbetet inom bolaget?

2.1.1. Iakttagelser

Styrande dokument som finns inom bolaget vid granskningstillfället:

Bolagsordning

En bolagsordning för Rättviks Skoljordbruk AB är antagen 2015-07-20. Bolagsordningen reglerar bland annat ändamålet med bolaget, hur många ledamöter styrelsen ska bestå av, vilka punkter årsstämman ska innehålla samt vilken roll kommunstyrelsen respektive kommunfullmäktige har i förhållande till bolaget.

Arbetsordning

I den arbetsordning som styrelsen i Rättviks Skoljordbruk AB antagit 2016-08-29 regleras bland annat styrelsens uppgifter enligt aktiebolagslagen, ordförandens uppgifter samt uppgifter kring sammanträden och dagordning.

Rapportinstruktion

Rapportinstruktionen, daterad 2017-05-15, reglerar hur informationen ska hanteras mellan verksamheten och styrelsen. Där framgår bland annat att uppföljningsrapport gällande verksamheten redovisas på varje ordinarie styrelsesammanträde och kan ske muntligt. Utöver uppföljningsrapporten ska även en investeringsrapport, som beskriver utfallet av genomförda investeringar löpande under året, lämnas vid varje ordinarie styrelsesammanträde.

Utöver ovanstående framgår även att resultatuppföljning ska ske månadsvis inom verksamheten och att en rapport, innehållande utfall och prognos för helåret, varannan månad ska tillställas samtliga styrelseledamöter.

Delårsresultat ska redovisas för styrelsen i augusti/september och årsredovisningen ska fastställas av styrelsen i mars/april.

Bolagets likvida ställning ska redovisas vid varje ordinarie styrelsesammanträde.

Inspektorsuppdrag

Ett avtal om inspektorsuppdrag finns, undertecknat 2016-05-31. Uppdraget omfattar övergripande företagsledning och ekonomiansvar. Vidare framgår i avtalet att inspektorsuppdraget även innefattar att vara rådgivande till driftsledningen i både ladugården och växtodlingen samt genom gårdsmästare och ladugårdsförman leda verksamheten på styrelsens uppdrag. Utöver detta ingår även att arbeta fram beslutsunderlag till styrelsen och ansvara för att besluten verkställs. Inspektor för Rättviks Skoljordbruk AB är bolagets tidigare ordförande (ej nuvarande ordförande).

Övriga iakttagelser

I Rättviks Skoljordbruk AB finns ingen personal. Bolaget köper tjänster/funktioner från Rättviks kommun. Ett exempel på sådan tjänst är förvaltningsekonom. Vid granskningstillfället är omfattningen på uppdraget som förvaltningsekonom inom bolaget ännu ej fastställd.

Bolaget har vid granskningstillfället ingen VD. Enligt uppgifter är det på gång att instifta en VD i bolaget. Tills vidare gäller inspektorsuppdraget.

Beslut fattades tidigt i bolaget avseende vilken som hade rätt att attestera fakturor.

Vi har i granskningen inte tagit del av några specifika rutiner eller processbeskrivningar som gäller för arbetet inom bolaget. Förvaltningsekonomen som bolaget köper tjänster av arbetar i enlighet med styrdokumentet ovan samt de rutiner och processer som finns inom ekonomikontoret i Rättviks kommun.

Bolaget saknade vid granskningstillfället ett ägardirektiv. Vid en granskning som genomfördes på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna under hösten 2017 avseende Rättviks kommuns arbete med intern kontroll och uppsiktsplikt över de kommunala bolagen framkom att ett ägardirektiv för bolaget ska tas fram.

Det finns en företagspolicy från 2005 där det framgår att kommunen valt att organisera de kommunala bolagen under ett gemensamt moderbolag, Rättviks Kommunhus AB. Moderbolagets styrelse har fått rollen som koncernstyrelse. Kommunens styrning av dotterbolagen sker genom moderbolaget.

I Rättviks kommun finns inte något övergripande styrdokument som anger system och rutiner för kommunkoncernens arbete med intern kontroll. Det finns alltså inget krav från fullmäktige om att bolagens ska upprätta plan för intern kontroll.

2.2. Har bolaget beslutat om internkontrollplan för år 2016 och 2017?

2.2.1. Iakttagelser

Nej, bolaget har inte beslutat om internkontrollplan för 2016 och 2017.

2.3. Har aktiviteterna enligt internkontrollplanen för 2016 och 2017 genomförts på ett tillfredsställande sätt? Har detta dokumenterats?

2.3.1. Iakttagelser

Bolaget har inte beslutat om någon internkontrollplan för 2016 eller 2017 varför aktiviteter enligt sådan ej varit aktuella.

2.4. Har uppföljningen av internkontrollplanen för 2016 och 2017 rapporterats till styrelsen?

2.4.1. Iakttagelser

Bolaget har inte beslutat om någon internkontrollplan för 2016 eller 2017 varför uppföljning av sådan ej varit aktuellt.

2.5. Sker ett systematiskt arbete med att åtgärda de brister som framkommer i uppföljningen av internkontrollplanen? Sker återrapporering av detta till styrelsen?

2.5.1. Iakttagelser

Enligt uppgifter som framkommer i granskningen tar förvaltningsekonomen fram månadsvisa resultatrapporter som presenteras för styrelsen. I den tidigare nämnda rapportinstruktionen framgår att ordförande snarast möjligt ska informeras vid händelser med stor påverkan på bolaget och dess verksamhet. Uppföljning görs i övrigt i delårsbokslut och årsredovisning.

Av protokoll från styrelsesammanträden framgår bland annat att delårsrapporter, investeringsrapporter, delårsresultat etc. presenterats vid sådana möten. Det framgår även att arbetsordningen i augusti 2017 gått igenom och att man inte föreslog några ändringar i denna.

3. Revisionell bedömning

Våra revisionella bedömning efter genomförd övergripande granskning är att

- Styrelsen i Rättviks Skoljordbruk AB *inte helt* har säkerställt en tillräcklig intern kontroll.

3.1. Rekommendationer

Vi rekommenderar styrelsen att:

- Analysera och se över eventuellt behov av VD för bolaget.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- Ta fram ett övergripande styrdokument som tydligt anger på vilket sätt Rättviks kommun ska arbeta för att säkerställa en god intern kontroll. Därefter är det viktigt att styrdokumentet görs känt inom **hela** organisationen och att uppföljningar görs avseende dess tillämpning.
- Ett ägardirektiv tas fram för Rättviks Skoljordbruk AB.

Vi hänvisar till granskning som PwC genomfört under hösten 2017 på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Rättviks kommun avseende övergripande intern kontroll och uppsiktsplikt över de kommunala bolagen.

2017-11-21

Anneth Nyqvist

Anneth Nyqvist

Louise Cedemar

Louise Cedemar